

AGDER
fylkeskommune

Samhandlingsrutine for ungdom som står utenfor skole og arbeid

Revidert vår-22

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	4
2	Presentasjon av samarbeidspartnerne.....	5
2.1	Oppfølgingstjenesten.....	5
2.1.1	Målgruppe for opplæringstjenesten.....	6
2.1.2	Fylkeskommunens ansvar gjennom oppfølgingstjenesten.....	6
2.1.3	Krav til tverretattlig samarbeid.....	6
2.1.4	Jobbe forebyggende	6
2.2	NAV.....	6
2.2.1	Vilkår for deltakelse i tiltak og mottakelse av stønad.....	7
2.2.2	Samarbeid med andre aktører, tjenester og institusjoner	7
3	Samhandling mellom ungdom, OT-rådgiver og NAV	7
3.1	Bekymring/fare for avbrudd av videregående skole	7
3.2	Bekymring/fare for avbrudd av yrkesfaglig opplæringsløp.....	8
3.3	Avbrudd fra videregående opplæring.....	8
3.3.1	Avbruddsamtale og avbruddskjema:.....	8
3.3.2	Oppfølgingsplan:.....	8
3.4	Avbrudd fra lærekontrakt	8
3.5	Trekantsamtale med ungdom:	8
4	Tilbud om aktiviteter for ungdom.....	9
4.1	Presentasjon av de ulike samarbeidstiltakene for ungdom i Agder fylke pr i dag.	9
4.1.1	«Jobbskoler».....	9
4.1.2	Tett individuell oppfølging av ungdom i og utenfor skole	10
4.2	Fylkeskommunens tiltak.....	11
4.3	Når tiltak avsluttes uten at ungdommen går inn i opplæring:.....	11
4.4	Informasjonsdeling og brukermedvirkning.....	11
4.5	Dokumentering og dokumentasjonsflyt.....	11
5	Samhandlingsmøter	12
5.1	Fylkessamlinger	12
5.2	Lokale samarbeidsmøter	12
6	Vedlegg.....	13

Samhandlingsrutine for ungdom som står utenfor skole og arbeid

1 Innledning

Våren 2020 ble det utarbeidet en samarbeidsavtale mellom Agder fylkeskommune og NAV Agder. Avtalen er grunnlaget for en felles strategiutvikling innen utdanningsområdet, og skal stimulere til økt samarbeid mellom organisasjonene.

Formålet er at begge partene sammen skal:

«... bidra til å skape et inkluderende arbeidsliv og et velfungerende arbeidsmarked gjennom å stimulere til arbeid og utdanning». (Samarbeidsavtale mellom Agder fylkeskommune og NAV Agder, s. 1)

Videre skal samarbeidet bidra til at arbeidslivet har god tilgang på kompetent og relevant arbeidskraft, og sikre at flere kommer i arbeid eller i utdanning. Et annet formål med samarbeidsavtalen er å sikre rekruttering av høyt kvalifiserte fagarbeidere, og øke muligheten for å fullføre yrkesopplæring gjennom blant annet fagbrev-/ svennebrev eller kompetansebevis.

Samhandlingsrutinen skal bidra til å nå samarbeidsavtalens målsettinger:

- Få til en helhetlig tilnærming i arbeidet overfor ungdom i Agder
- Mer lik praksis og like veiledningstjenester overfor målgruppen i hele fylket
- Kompetanseutveksling
- Bidra til økt brukermedvirkning
- Forebygge avbrudd og redusere tiden fra avbrudd til en ny relevant aktivitet
- Flere unge med opplæringsrett gjennomfører videregående opplæring

Høsten 2020 ble det utformet et utkast til en samhandlingsrutine. Denne rutinen er en revidering av forslaget som ble utarbeidet i 2020. Rutinen er revidert av en arbeidsgruppe bestående av ansatte fra NAV og Agder fylkeskommune.

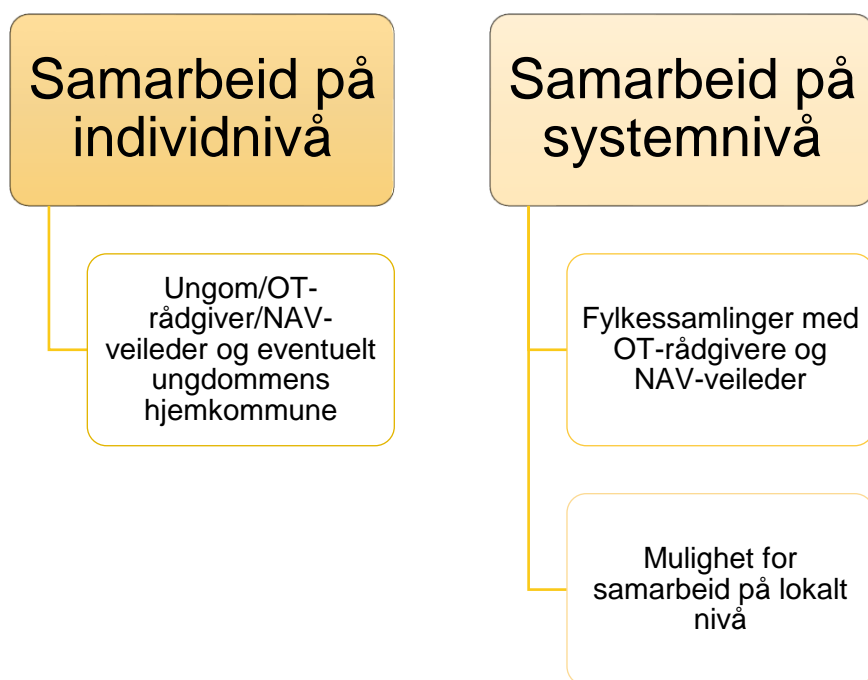
Representanter fra NAV har vært Erling Frydenlund, Arve Haug og Stian Johansen. Marianne Lorentzen og Heidi T. Munksgaard har representert fylkeskommunen i arbeidsgruppen.

Rutinen inneholder en kort presentasjon av partenes oppgaver og ansvar, og en oversikt over organiseringen av regionsamarbeidet. I Agder fylkeskommune er det spesielt Oppfølgingstjenesten som oppdager ungdom som faller ut av eller står uten tilbud om videregående utdanning, og etablerer kontakt med ungdommene for å finne aktuelt tilbud som beskrevet under del 2.1.

Både NAV og Oppfølgingstjenesten har et forebyggende fokus i møte med unge for å hindre at unge står utenfor arbeidslivet, eller mangler kompetanse til å delta (se del 2.2). Gjennom samhandling, veiledning og tilbud om opplæring kan NAV og Agder fylkeskommune bidra til at flere unge gjennomfører videregående opplæring, får

fagbrev eller deltar i arbeid.

Samarbeidet mellom NAV og Agder fylkeskommune er inndelt på individnivå og systemnivå som illustrert i figur på neste side. I kapitlene 3-5 konkretiseres samarbeidet på individ- og systemnivå.

Samarbeid på fylkesnivå og lokalt, er beskrevet nærmere i kapittel 5.

2 Presentasjon av samarbeidspartnerne

2.1 Oppfølgingstjenesten

Fylkeskommunen skal ifølge opplæringsloven § 3-6 (<https://lovdata.no/lov/1998-07-17-61/§3-6>), ha en Oppfølgingstjeneste for ungdom som har rett til opplæring etter Opplæringsloven § 3-1 (<https://lovdata.no/lov/1998-07-17-61/§3-1a>), og som ikke er i opplæring eller i arbeid. Tjenesten gjelder fra 16 år til og med det året de fyller 21 år. I forslag til ny opplæringslov er aldersgruppen tenkt utvidet til 24 år.

Oppfølgingstjenestens formål er å sikre alle ungdommer i målgruppa tilbud om opplæring, arbeid, kompetansecfremmende tiltak eller en kombinasjon av disse. Tilbudene skal primært føre til studiekompetanse, yrkeskompetanse eller grunnkompetanse innenfor videregående opplæring som beskrevet i forskriften til opplæringsloven (<https://lovdata.no/forskrift/2006-06-23-724/§13-1>).

2.1.1 Målgruppe for opplæringstjenesten

Målgruppa til Oppfølgingstjenesten beskrives mer detaljert i forskriften til opplæringsloven § 13-2: <https://lovdata.no/forskrift/2006-06-23-724/§13-2>

2.1.2 Fylkeskommunens ansvar gjennom oppfølgingstjenesten

Fylkeskommunen skal ha oversikt over alle i målgruppa, og aktuelle tilbud for målgruppa. Videre oppgaver er beskrevet i forskrift til opplæringsloven § 13-3: <https://lovdata.no/forskrift/2006-06-23-724/§13-3>

OT-rådgivers oppgaver er nærmere definert i en rutine for OT-rådgiver og i årshjul for oppfølgingstjenesten i Agder fylkeskommune, Avdeling for Inntak og elevtjenester. OT-rådgiver har i tillegg til de jevnlige oppgavene med veiledning o.l. av OT-ungdom også andre ansvarsområder:

- OT-rådgiver har ansvar for å etablere kontakt med ungdom som er registrert i Vigo OT med statuskode for ukjent aktivitet (OTUK), og avklare behov for oppfølging.
- Skolen og OT-rådgiver har ansvar for å informere ungdom som uteblir fra skolen i løpet av høsten, om at de bruker av sin ungdomsrett hvis ikke de slutter før 1.november.
- Sende ut tilbud om veiledning og hjelp med å søke om videregående opplæring for kommende skoleår til alle i OT-gruppen (se punkt 2.1.1). Tilbudet gjelder så lenge ungdommen har rett til hjelp fra Oppfølgingstjenesten.

2.1.3 Krav til tverretatlig samarbeid

Oppfølgingstjenesten skal ifølge forskriften sikre tverrfaglig samarbeid mellom kommunale, fylkeskommunale og statlige instanser som har ansvar for målgruppa, og formidle, eventuelt samordne tilbud fra ulike instanser (<https://lovdata.no/forskrift/2006-06-23-724/§13-4>).

2.1.4 Jobbe forebyggende

Oppfølgingstjenesten skal jobbe forebyggende for å redusere frafallet i videregående opplæring.

2.2 NAV

Ungdomsinnsatsen skal sikre at unge under 30 år får raskere oppfølging fra NAV og komme raskere i arbeid, utdanning eller annen hensiktsmessig aktivitet. For å gi tverrfaglig og helhetlig oppfølging, benytter NAV ungdomsteam og dedikerte ungdomsveiledere i møte med unge.

Det er et mål å redusere andelen av unge mottakere av helsemessige ytelser. Tidlig

Samhandlingsrutine for ungdom som står utenfor skole og arbeid

og tett arbeidsrettet oppfølging anses viktig for å hindre at unge får lange perioder utenfor arbeidslivet.

NAV-loven med forskrifter regulerer hvem som kan tilbys ulik oppfølging og tiltak. Ifølge NAV-lovens § 14a, har alle som henvender seg til kontoret, og som ønsker eller trenger bistand for å komme i arbeid, rett til å få vurdert sitt bistandsbehov (<https://lovdata.no/lov/2006-06-16-20/§14a>).

2.2.1 Vilkår for deltakelse i tiltak og mottakelse av stønad

- Tiltaksdeltakere må i hovedsak være fylt 16 år (<https://lovdata.no/forskrift/2015-12-11-1598/§1-3>)
- Tiltaksdeltakere som har fylt 19 år, får tiltakspenger etter høy sats.
- Tiltaksdeltakere under 19 år, får tiltakspenger etter lav sats. (<https://lovdata.no/forskrift/2013-11-04-1286/§3>)

2.2.2 Samarbeid med andre aktører, tjenester og institusjoner

- NAV skal gjennom et godt samarbeid med andre tjenesteytere både i og utenfor NAV møte de unges behov så tidlig som mulig.
- Samarbeid med fylkeskommunen anses viktig og nødvendig for å sikre økt kompetanse for målgruppen unge, og sikre at aktuelle ungdommer fanges opp og får tilbud og hjelp som de ut fra de ulike regelverkene har rett på.
- NAV har ansvar for å vurdere bistandsbehov til ungdom som tar kontakt selv eller NAV kommer i kontakt med gjennom Oppfølgingstjeneste, og vurdere oppfølgingstiltak (§14 a).
- NAV har ansvar for å kalle inn til møter etter initiativ fra OT-rådgiver

3 Samhandling mellom ungdom, OT-rådgiver og NAV

Målet med samhandlingen er å finne den mest hensiktsmessige aktivitet før ungdommen inkluderes i skole eller arbeid igjen.

Områdene er beskrevet her. Ved avvik skal NAV eller Agder FK ta ansvar for å koble på OT-rådgiver. Dette kan for eksempel være når en ungdom kontakter NAV direkte etter å ha avbrutt lærekontrakt/opplæring. Da skal NAV bidra til at ungdommen kommer i dialog med OT.

3.1 Bekymring/fare for avbrudd av videregående skole

Der rådgiver eller andre er bekymret for at en elev er i ferd med å avbryte opplæringen, kan rådgiver med elevens samtykke, kalle OT-rådgiver, eleven selv og andre aktuelle instanser inn til et samarbeidsmøte.

3.2 Bekymring/fare for avbrudd av yrkesfaglig opplæringsløp

Der rådgiver eller andre i elevens opplæringsløp, er bekymret for at ungdommen står i fare for å avbryte fagopplæringen, kan rådgiver med elevens samtykke, kalle OT-rådgiver, ungdommen selv og andre aktuelle instanser inn til et samarbeidsmøte.

3.3 Avbrudd fra videregående opplæring

3.3.1 Avbruddsamtale og avbruddskjema:

Når en elev velger å avbryte sin videregående utdanning, skal rådgiver ifølge rutinen for avbrudd, invitere eleven til en avbruddssamtale. Andre aktører som OT-rådgiver e.l. kan med elevens samtykke kalles inn til møtet.

- I avbruddssamtalen skal rådgiver påse at eleven fyller ut avbruddskjema som ligger tilgjengelig på nettsiden agderfk.no. Eleven logger seg inn på skjema gjennom ID-porten, og utfylt skjema lagres automatisk i elevmappen på P360.
- Etter at avbruddskjema er sendt inn vil ungdommen få tildelt OT-rådgiver av rådgiver ved Avdeling for inntak- og elevtjenester. OT-rådgiver følger opp ungdommen videre for å komme i aktivitet som beskrevet under punkt 2.1.

3.3.2 Oppfølgingsplan:

- OT-rådgiver har ansvar for å utarbeide en digital oppfølgingsplan sammen med ungdommen.
- OT-rådgiver overfører all relevant dokumentasjon til elevmappa i P360

3.4 Avbrudd fra lærekontrakt

I ny opplæringslov er skolen tenkt å ha et rådgiveransvar for lærlinger som avbryter lærekontrakt.

Ved varsel om heving av lærekontrakt for lærlinger med ungdomsrett, sendes notat til OT i P360, slik at OT-rådgiver kan ta kontakt med ungdommen før heving av kontrakt er en realitet.

Ved eventuelle sykemeldinger bistår NAV med råd og veiledning etter behov. Det vil naturlig være en NAV-veileder med ansvar for sykefraværsoppfølging.

Ved behov for deling av informasjon med NAV eller andre, må samtykke fra ungdommen innhentes.

3.5 Trekantsamtale med ungdom:

Når det er avklart at ungdom som har avbrutt videregående opplæring skal registreres som arbeidssøker etter samtale med OT-rådgiver (FK), skal OT ta kontakt med NAV for trekantsamtale. Ungdom skal da fortrinnsvis ha registrert seg som arbeidssøker før møtet.

Samtykke fra ungdommen må innhentes før man kan dele informasjon i møtet.

4 Tilbud om aktiviteter for ungdom

Agder fylkeskommune samarbeider med NAV Agder og flere kommuner om å utvikle gode tilbud for ungdom i og utenfor skole og arbeid. Fylkeskommunen og NAV/kommuner har hver for seg virkemidler som los- og veilederordninger (jobbspesialister) for unge mellom 16 og 24 år. Metodisk tilnærming baserer seg på tett, fleksibel og langvarig oppfølging til utsatte ungdommer, med utgangspunkt i hver ungdoms individuelle behov og målsetninger. Gjennom ulike samarbeidsformer ønsker vi å bidra til at ungdommene gjennomfører opplæring eller kommer i arbeid, og samtidig forebygge at så mange ungdom faller utenfor.

I Agder fylkeskommune omtales disse tilbudene som tiltak, men i NAV sin definisjon av tiltak regnes ikke disse som tiltak ut fra deres tiltaksrammer. NAV skiller mellom aktivitet og tiltak for ungdom.

Med arbeidsrettede aktiviteter mener NAV all aktivitet som NAV og ungdom er enige om å gjennomføre i henhold til aktivitetsplanen for å komme i arbeid eller tilbake i skole. Eksempel på aktiviteter kan være deltakelse i jobbskole, jobbsøking eller oppfølging fra los.

Ungdom i OT-målgruppa møter ansatte fra fylkeskommunen og NAV som har ulike titler knyttet til oppgaven de utfører. Mens ansatte som jobber med OT i fylkeskommunen har tittelen OT-rådgiver, har ansatte som jobber med OT i NAV tittelen OT-veileder. I tillegg vil ungdommene møte annet dedikert personell som blant annet jobber som loser, ungdomsveiledere, og jobbspesialister. Nedenfor følger en kort presentasjon av de ulike ordningene, og lenke til nettsiden til de tilbudene som har en nettside.

4.1 Presentasjon av de ulike samarbeidstiltakene for ungdom i Agder fylke pr i dag.

4.1.1 «Jobbskoler»

Jobbskolene er et møtested for ungdom som står utenfor skole og arbeid. Det er høsten-21 tre jobbskoletilbud i Agder.

Tilbudet bygger på tre komponenter:

- Sosialiseringarena (Leveres av fylkeskommunen og kommune/NAV)
- Opplæringsarena (Leveres av fylkeskommunen). Opplæringen bygger på læreplanmålene og er eksamensrettet.
- Praksisarena (Leveres av kommune/NAV). Praksis innebærer «jobbsmaking», formidling til arbeidstrening, lønnet arbeid, eller lærekontrakt.

Samhandlingsrutine for ungdom som står utenfor skole og arbeid

Jobbskolen i Kristiansand: <https://sornett.no/arkiv/218033>

Jobbskolen i Lister: [Flekkefjord frivilligsentral - Lister Jobbskole](#)

Klart du kan! i Grimstad: Tilbudet er et skoleforberedende kurs for ungdommer i aldersgruppen 16-21 år som står utenfor videregående opplæring. Tilbudet gir undervisning i ulike fag og mulighet for å avslutte fag gjennom privatistordningen. Det er også fokus på det sosiale gjennom blant annet felles måltider, aktiviteter, fysisk aktivitet o.l.

[Karriere Agder Arendal - Agder fylkeskommune \(agderfk.no\)](#)

4.1.2 Tett individuell oppfølging av ungdom i og utenfor skole

Los-ordningene er et samarbeid mellom kommune/NAV og fylkeskommunen. Los-ordningene tilbyr oppfølging over tid, og støtter ungdommen i sin gjennomføring av skole eller arbeid. Tilbudene er bygd opp på å utvikles gjennom felles metodikk som er Supported Employment (SE) og Supported Education (SEd). Felles for los-ordningene er at de kan tilby tett, individuell oppfølging over tid. Tilbudene er litt ulike, og det er ikke alle kommuner som har dette tilbudet.

Vest i Agder er disse tilbudene:

- **Lindesneslosen:**

Tilbudet er for ungdom i alderen 14/15 år til fylte 22 år.

[Skolens ledelse - Mandal videregående skole](#)

- **Venneslabrua:**

Tilbudet er for ungdom i alderen 15-24 år, og er bosatt i Vennesla kommune. I tillegg er det kriterier i forhold til om du er elev i ungdomsskole/videregående skole eller ikke er elev.

[VENNESLABRUA - Vennesla videregående skole](#)

Øst i Agder:

- **LOS-ordningen v/Karriere Agder.** Tilbudet er for ungdom i alderen 16-21 år, som ikke er i videregående opplæring eller som ikke kan nyttiggjøre seg utdannings- eller jobbtilbud. Dette er primært ungdom som har helsemessige og/eller sosiale utfordringer.

- **Jobbspesialistene:** Grimstad og Arendal har dette tilbudet for ungdommer som trenger hjelp til å komme ut i arbeidslivet, og som er Oppfølgingstjenestens (OT) målgruppe. Hovedfokus er å etablere lære- og opplæringskontrakter. Det er tett kontakt med arbeidsgivere for å finne arbeidsplass til ungdommene.

[Jobbspesialistene - Agder fylkeskommune \(agderfk.no\)](#)

4.2 Fylkeskommunens tiltak

- **Sommerskole:**
Agder fylkeskommune arrangerer sommerkurs som en del av satsingen på økt gjennomføring i videregående opplæring. Sommerkurs er et gratis tilbud om intensiv opplæring, inkludert eksamen, for elever og lærlinger som har fått karakteren 1 (stryk) eller IV (ikke vurdert), i standpunkt og/eller til eksamen. Sommerkurs er IKKE for de som vil forbedre karakteren. Sommerkole ble i 2021 arrangert i Arendal, Kristiansand, Lyngdal og Flekkefjord.
- **Eksamenskurs:**
Eksamenskurs er et tilbud for elever som ikke har bestått en eksamen eller var syk på eksamensdagen. Kurset tilbyr kort oppfølging av skole for å kunne ta eksamen på nytt ved ikke bestått eller ikke gjennomført eksamen.

4.3 Når tiltak avsluttes uten at ungdommen går inn i opplæring:

Dersom tiltak avsluttes uten at ungdom går inn i opplæring, tar OT-rådgiver initiativ til et felles møte med ungdom og NAV. Initiativ til møtet bør tas før ungdommen har takket nei til oppfølging eller tiltak via OT.

4.4 Informasjonsdeling og brukermedvirkning

Brukermedvirkning er en viktig målsetning i samhandlingsrutinen, og samarbeidet skal etterstrebe og legge til rette for at ungdommen selv deltar i all møtevirkosmhet og kommunikasjon som gjelder ungdommen selv.

Om NAV eller OT-rådgiver har behov for å dele informasjon med andre for å kunne hjelpe ungdommen, må samtykke innhentes i tråd med oversikten for OT-rådgivere som ligger vedlagt. OT-rådgiver eller NAV-veileder konkretiserer for ungdommen hvilken informasjon det er behov for å dele med den andre eller å få fra den andre. Samtykket kan gis på et skriftlig skjema som kan deles med den andre (NAV eller OT-rådgiver).

4.5 Dokumentering og dokumentasjonsflyt

OT-rådgivere bruker ulike digitale plattformer/verktøy/program i sitt arbeid:

- Oppfølgingsplan for ungdommen utarbeides i Vigo OT sammen med ungdommen. Der NAV deltar i trekantsamtale kan planen gis til NAV i møtet eller sendes pr. post etter samtykke fra ungdommen.
- Journalføring av kontakt og oppretting av oppfølgingsplan gjøres i Vigo OT. Denne dokumentasjonen overføres til P360 i slutten av hvert skoleår.

Samhandlingsrutine for ungdom som står utenfor skole og arbeid

- Agder fylkeskommune har egen rutine for avbrudd der utfylling av avbruddsskjema inngår. Eleven må logge seg inn via ID porten for å fylle ut avbruddsskjema.
- Deling av personlig informasjon om ungdommen er omtalt i del 4.4.

5 Samhandlingsmøter

5.1 Fylkessamlinger

Formål med samlinger på fylkesnivå er å utvikle tverrfaglig kompetanse om hverandres tjenester, få økt kunnskap om felles målgruppe og oppnå mer helhetlig satsing for å få flere ungdommer i utdanning eller arbeid. Samlingene skal ha en agenda som ivaretar fellesskapet. Aktuelle tema til samarbeidsmøtet kan komme gjennom møter med OT-rådgivere, internt samarbeid i NAV eller tema som er spilt inn av administrasjonen i de ulike organisasjonene. En arbeidsgruppe med to representanter fra NAV og to fra Agder fylkeskommune, har ansvar for planlegging og gjennomføring av samlingene. Arbeidsgruppen vurderer aktuelle tema etter ønske fra NAV-veiledere og OT-rådgivere. Faste innslag vil være informasjon fra NAV og Agder FK om hva som er nytt.

Møtene er tenkt gjennomført to ganger i året, med oppstart mars 2022. Det første møtet i året holdes som en fysisk samling, mens høstsamlingen kan arrangeres digitalt på teams e.l.

5.2 Lokale samarbeidsmøter

Ut fra intensjonen om formål med samarbeid beskrevet i kap. 5.1, kan det også være aktuelt med lokale samarbeidsmøter. Samarbeidsmøte på lokalt nivå kan være aktuelt for å få kjennskap til hverandres tjenester, og for å bli kjent med menneskene en skal samhandle med lokalt. Deltakere i et slikt møte vil fortrinnsvis være OT-rådgivere, NAV-veiledere og representanter fra ungdomstjenesten i kommunen eller tilsvarende. Andre aktører kan inviteres inn etter behov, f.eks. for å få mer informasjon om et aktuelt tema. Et slikt møte kan bidra til å gi bedre oversikt over ulike tilbud til ungdom, og bedre samarbeid om lokale utfordringer i forhold til ungdomsgruppen. Enkelt saker skal ikke tas opp i dette møtet. Det kan arrangeres inntil to lokale samarbeidsmøter i året.

6 Vedlegg

Opplæringsloven § 13 ([lenke](#))

Forskrift til opplæringsloven ([lenke](#))

Samhandlingsavtale mellom NAV og Agder fk ([lenke](#))

Retningslinjer GDPR, OT

Samtykkeskjema

AGDER
fylkeskommune

